

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI D'INDÚSTRIA, TURISME I COMERÇ

5936 *Reial decret 458/2011, d'1 d'abril, sobre actuacions en matèria d'espectre radioelèctric per al desenvolupament de la societat digital.*

L'espectre radioelèctric és un recurs fonamental per a la prestació d'una àmplia gamma de serveis i que cada vegada té més rellevància en la nostra economia i en la vida dels ciutadans.

Si bé, en l'actualitat, l'espectre disponible és suficient per atendre la demanda de serveis, la futura evolució cap a nous serveis fa necessari posar a disposició dels operadors més quantitat d'espectre i permetre l'ús de les bandes de freqüència d'una manera més eficient per facilitar l'acomodament de les noves necessitats, especialment de serveis de banda ampla en mobilitat.

L'aplicació de l'Agenda Digital per a Europa, impulsada durant la presidència espanyola de la Unió Europea i aprovada per la Comissió Europea el 19 de maig de 2010, ha de contribuir significativament al creixement econòmic de la Unió Europea i distribuir els beneficis de l'era digital entre tots els sectors de la societat. Precisament, l'adequada planificació i ús del domini públic radioelèctric constitueix un dels eixos estratègics en els quals es basa aquesta Agenda Digital per a Europa, per tal de contribuir al creixement i al desenvolupament econòmic.

En aquesta mateixa línia, cal situar l'aprovació per part de la Unió Europea de la Directiva 2009/114/CE del Parlament Europeu i del Consell de 16 de setembre de 2009, per la qual es modifica la Directiva 87/372/CEE del Consell relativa a les bandes de freqüència a reservar per a la introducció coordinada de comunicacions mòbils terrestres digitals cel·lulars públiques paneuropees a la Comunitat, que obra la possibilitat que la banda de 900 MHz sigui utilitzada per tecnologies diferents de la del GSM. La Directiva 2009/114/CE es completa amb la Decisió 2009/766/CE de la Comissió, de 16 d'octubre de 2009, relativa a l'harmonització de les bandes de freqüències de 900 MHz i 1.800 MHz per als sistemes terrenals capaços de prestar serveis paneuropeus de comunicacions electròniques a la Comunitat, que fa extensible aquesta modificació també a la banda de 1.800 MHz.

La Directiva 2009/114/CE i la Decisió 2009/766/CE incorporen el principi de neutralitat tecnològica, de manera que les bandes de 900 MHz i de 1.800 MHz ja no estan vinculades exclusivament a la tecnologia GSM, fet que implica que, sempre que no es causin interferències als usuaris de les bandes de freqüències, aquestes bandes les poden fer servir les tecnologies que n'optimitzin l'ús.

Aquesta Directiva afirma que des del 1987 s'han desenvolupat noves tecnologies digitals de radiocomunicació capaces d'oferir comunicacions electròniques paneuropees més innovadores i que poden coexistir amb la tecnologia GSM a la banda de 900 MHz dins d'un marc regulador més neutral respecte a la tecnologia. La banda de 900 MHz presenta unes bones característiques de propagació, que permeten salvar distàncies més grans que les bandes de freqüències més elevades, i facilitar així l'arribada dels moderns serveis de veu, de dades i multimèdia a les zones rurals i menys poblades.

No obstant això, la mateixa Directiva 2009/114/CE reconeix que la introducció del principi de neutralitat tecnològica a la banda de 900 MHz pot donar lloc a situacions de falsejament de la competència, en particular, en els casos d'operadors mòbils que ja tenen assignades freqüències a la banda de 900 MHz, ja que el valor de l'espectre que tenen assignat s'incrementa, atès que les freqüències es poden fer servir tant amb tecnologies GSM com UMTS, i també els permet reduir costos en el subministrament de serveis de banda ampla mòbil, fet que reduna en més benefici econòmic.

Per a això, la Directiva 2009/114/CE habilita els estats membres perquè, quan sigui proporcionat i mitjançant la utilització de les possibilitats que atorga el marc regulador de les comunicacions electròniques a Europa, modifiquin o reconsiderin els drets d'ús de l'espectre per evitar aquests falsejaments de la competència. No obstant això, qualsevol decisió en aquest sentit ha de ser precedida per una consulta pública.

En tot cas, la Directiva 2009/114/CE exigeix que tot espectre disponible sigui assignat de manera transparent i per tal que es garanteixi que no hi ha falsejament de la competència en els mercats de referència.

Amb l'objectiu d'incorporar a l'ordenament jurídic intern la dita Directiva 2009/114/CE, així com donar compliment a la Decisió 2009/766/CE i, en conseqüència, autoritzar la introducció del principi de neutralitat tecnològica a les bandes de freqüències de 900 MHz i 1.800 MHz, sense que això suposi un falsejament de la competència en el mercat de les comunicacions mòbils, s'ha aprovat mitjançant l'article 47 de la Llei 2/2011, de 4 de març, d'economia sostenible, un article dirigit a la utilització de les noves tecnologies a la banda de freqüències de 900 MHz i de 1.800 MHz

En concret, l'article 47 de la Llei d'economia sostenible estableix que les bandes de freqüències de 880-915 MHz i 925-960 MHz (banda de 900 MHz) i de 1.710-1.785 MHz i 1.805-1.880 MHz (banda de 1.800 MHz) es posen a disposició dels sistemes GSM i dels sistemes UMTS, així com d'altres sistemes terrestres capaços de prestar serveis de comunicacions electròniques que puguin coexistir amb els sistemes GSM.

Aquest precepte legal encomana al Govern que determini, mitjançant reial decret, el procediment i les condicions que s'han de complir perquè aquestes bandes de freqüències les puguin utilitzar sistemes terrestres capaços de prestar serveis de comunicacions electròniques que puguin coexistir amb els sistemes GSM. En particular, s'habilita el Govern perquè, mitjançant reial decret, modifiqui o reconsideri els drets d'ús privatius de l'espectre per garantir que l'ús de la banda de 900 MHz per part d'altres tecnologies diferents de la GSM per a la prestació de serveis paneuropeus avançats no dona lloc a situacions de distorsió de la competència en els mercats afectats, amb el manteniment en tot cas de l'equilibri economicofinancer dels títols habilitadors.

Igualment, l'article 47 de la Llei d'economia sostenible estableix la possibilitat que drets d'ús privatius del domini públic radioelèctric a la banda de freqüències de 900 MHz i de 1.800 MHz puguin revertir a l'Estat per a la incorporació correcta dels principis i objectius de la Directiva 2009/114/CE i per evitar les situacions indicades de distorsió de la competència.

Aquest Reial decret és fruit de l'anàlisi que s'ha portat a terme de les aportacions que es van presentar com a resposta a la «Consulta pública sobre actuacions en matèria d'espectre radioelèctric: "refarming" a les bandes de 900 i 1.800 MHz, dividend digital i banda de 2,6 GHz», que va iniciar el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç amb data de 15 de juny de 2010 i que es va estendre per un període d'un mes, fins al 15 de juliol, per tal de donar compliment a l'exigència imposada per la Directiva 2009/114/CE.

En les respostes a aquesta consulta pública, els operadors de comunicacions mòbils que actualment tenen assignats blocs de freqüències a les bandes de 900 MHz i de 1.800 MHz van expressar el seu indubtable interès en la introducció del principi de neutralitat tecnològica a les bandes de freqüències esmentades.

Vist tot això, el present Reial decret adopta una sèrie de mesures tant a la banda de 900 MHz com a la banda de 1.800 MHz, i la primera d'aquestes mesures és la introducció del principi de neutralitat tecnològica.

A les bandes de freqüències de 900 MHz i de 1.800 MHz, aquesta introducció del principi de neutralitat tecnològica suposa una revaloració de les concessions demaniales atorgades a les bandes esmentades, i per aquest motiu s'adopten mesures per mantenir l'equilibri economicofinancer de les concessions demaniales esmentades.

Igualment, la introducció del principi de neutralitat tecnològica a les bandes de freqüències esmentades potencialment altera les condicions competitives del mercat de les comunicacions mòbils, i per aquesta circumstància s'aproven un conjunt de mesures no només per reequilibrar les condicions del mercat de les comunicacions mòbils, sinó fins

i tot per millorar-hi la competència. Atès que la Directiva 2009/114/CE autoritza en aquests casos els estats membres perquè modifiquin o reconsiderin els drets d'ús de l'espectre, s'acorda que revertixin a l'Estat diferents blocs de freqüències a la banda de 900 MHz que eren assignats a Telefónica Móviles de España, SAU, Vodafone España, SAU, i France Telecom España, SA, per tal que, juntament amb l'objectiu de poder reorganitzar la banda de 900 MHz en blocs de 5 MHz aparellats per fer més efectiva i eficient la seva posada a disposició de sistemes UMTS o altres sistemes terrestres capaços de prestar serveis de comunicacions electròniques, s'incrementi la competència en el mercat de les comunicacions mòbils en poder licitar concessions demanials per a l'ús de blocs de 5 MHz aparellats en aquesta banda. Com que la reversió d'aquests blocs de freqüències altera l'equilibri economicofinancer de les concessions demanials afectades, aquest equilibri s'ha de mantenir a través de l'extensió del període de vigència de les concessions.

Amb la finalitat de donar la possibilitat als operadors que les seves concessions demanials a la banda de 900 MHz puguin tenir un període de vigència semblant i, així, poder competir amb més igualtat de condicions, i en alineació amb el termini de vigència de les concessions demanials que s'atorguen de conformitat amb les licitacions la convocatòria de les quals preveu el present Reial decret, així com amb l'objectiu de garantir un ús més eficaç i eficient del domini públic radioelèctric, l'extensió del període de vigència de les concessions demanials afectades es pot ampliar addicionalment, a sol·licitud del concessionari i a canvi de contraprestacions econòmiques de l'operador a favor de l'Estat, fins al 31 de desembre de 2030, com a màxim.

Així mateix, als operadors que en cada moment disposin de blocs de freqüències amb una amplada de banda total igual o superior a 10 MHz aparellats a la banda de 900 MHz i que prestin serveis de comunicacions mòbils en la banda esmentada mitjançant sistemes UMTS o sistemes de noves generacions de comunicacions mòbils se'ls imposa l'obligació d'oferir un servei majorista, de manera que els operadors que no tinguin freqüències suficients o que no tinguin cap freqüència a la banda de 900 MHz puguin prestar aquests serveis de comunicacions mòbils als seus usuaris finals.

Amb les freqüències que revertixen a l'Estat, juntament amb l'espectre actualment disponible a la banda de 900 MHz, es conforma un bloc de 5 MHz aparellats, que permet assignar mitjançant licitació pública una concessió demanial d'àmbit estatal, a la qual no poden optar Telefónica Móviles de España, SAU, ni Vodafone España, SAU, a l'efecte de contribuir a neutralitzar els potencials efectes distorsionadors de la competència derivats de la introducció del principi de neutralitat tecnològica en aquesta banda i també de garantir més competència en el mercat dels serveis de comunicacions mòbils.

Addicionalment, també s'atorguen en aquesta banda de 900 MHz, mitjançant licitació pública, dues concessions demanials d'àmbit estatal, una per un bloc de 5 MHz aparellats i una altra per un bloc de 4,8 MHz aparellats, si bé aquests blocs de freqüències no estan disponibles per als nous concessionaris fins al febrer de 2015.

A la banda de freqüències de 1.800 MHz, igualment s'autoritza Telefónica Móviles de España, SAU, a Vodafone España, SAU, i a France Telecom España, SA, perquè facin l'explotació de la banda de 1.800 MHz, a més de per sistemes GSM, per sistemes UMTS o altres sistemes terrestres capaços de prestar serveis de comunicacions electròniques que puguin coexistir amb els sistemes GSM, sobre la base del principi de neutralitat tecnològica.

L'autorització obliga que revertixi a l'Estat un bloc de 4,8 MHz aparellats de cadascuna de les concessions demanials de Telefónica Móviles de España, SAU, Vodafone España, SAU, i France Telecom España, SA.

L'equilibri economicofinancer de les concessions demanials afectades de Telefónica Móviles de España, SAU, Vodafone España, SAU, i France Telecom España, SA, alterat com a conseqüència dels blocs de freqüències que revertixen a l'Estat, es manté a través de la revaloració que experimenten les concessions en autoritzar-se l'aplicació del principi de neutralitat tecnològica en aquesta banda i de l'extensió del període de vigència de les concessions fins al 31 de desembre de 2030.

Els blocs de freqüències que reverteixen a l'Estat es tornen a assignar mitjançant licitació pública, en la qual no poden participar els operadors que ja tinguin assignats blocs de freqüències a la banda de 1.800 MHz, per tal de contribuir a neutralitzar els potencials efectes distorsionadors de la competència derivats de la introducció del principi de neutralitat tecnològica en aquesta banda, així com de garantir més competència en el mercat dels serveis de comunicacions mòbils.

No obstant això, l'objecte d'aquest Reial decret no és exclusivament el desenvolupament o execució del que estableix l'article 47 de la Llei d'economia sostenible, sinó que també té com a objecte l'establiment d'una sèrie d'actuacions en matèria d'espectre radioelèctric dirigides a impulsar el desenvolupament de la societat digital.

A aquest efecte, es persegueix posar a disposició del mercat la quantitat més elevada possible d'espectre radioelèctric per a la provisió de serveis de comunicacions electròniques i garantir un ús més eficaç i eficient del domini públic radioelèctric, amb generalització de l'aplicació dels principis de neutralitat tecnològica i de serveis en l'ús de l'espectre radioelèctric. També es pretén promoure el desenvolupament i la utilització de nous serveis, xarxes i tecnologies, principalment els vinculats al desplegament i desenvolupament de les noves generacions de comunicacions mòbils, com ara la quarta generació de comunicacions mòbils, que ha de permetre una velocitat de transmissió considerablement més elevada en les comunicacions en mobilitat.

Amb aquestes mesures d'impuls al desenvolupament de la societat digital es persegueix fomentar més competència en el mercat de les comunicacions electròniques, que es tradueixi en més incentiu per a la realització d'inversions en infraestructures de telecomunicacions i en més extensió de la cobertura dels serveis per a tots els ciutadans d'Espanya. Amb això, es reforça, a més, el caràcter de servei d'interès general de les telecomunicacions que defineix l'article 2.1 de la Llei 32/2003, de 3 de novembre, general de telecomunicacions.

En concret, entre aquestes mesures destaca la licitació de 6 concessions demaniales d'àmbit estatal a la banda de freqüències 790-862 MHz (banda de freqüències de 800 MHz), que, com la banda de 900 MHz, també presenta excel·lents condicions de propagació radioelèctrica i de penetració en edificis i la disponibilitat efectiva de la qual és fonamental per garantir el desplegament i desenvolupament de la quarta generació i d'altres noves generacions de comunicacions mòbils.

En aquest sentit, cal recordar que, d'acord amb el que estableix el Reial decret 365/2010, de 26 de març, pel qual es regula l'assignació dels múltiples de la televisió digital terrestre després del cessament de les emissions de televisió terrestre amb tecnologia analògica, la banda de 800 MHz ha de quedar lliure perquè es pugui assignar als seus nous usos abans de finalitzar l'any 2014, i es destina principalment per a la prestació de serveis avançats de comunicacions electròniques, en línia amb els usos harmonitzats que s'acordin a la Unió Europea.

Així mateix, es liciten concessions demaniales per a l'assignació de freqüències a la banda de 2.500 a 2.690 MHz (banda de freqüències de 2,6 GHz), i s'ha previst que algunes de les concessions demaniales tinguin àmbits territorials autonòmics.

Igualment, amb la finalitat de garantir més competència en els serveis de comunicacions mòbils i evitar un acaparament de blocs de freqüències en mans d'un mateix operador o un nombre reduït d'operadors i de contribuir a neutralitzar els potencials efectes distorsionadors de la competència derivats de la introducció del principi de neutralitat tecnològica a les bandes de 900 MHz i de 1.800 MHz, es fixa el límit de la quantitat de 20 MHz aparellats (FDD) perquè un mateix operador pugui disposar de freqüències al conjunt de les bandes de freqüències de 800 MHz i 900 MHz, així com el límit, en qualsevol àmbit territorial, de la quantitat de 115 MHz perquè un mateix operador pugui disposar de freqüències al conjunt de les bandes de freqüències de 1.800 MHz, de 2.100 MHz (1.900-2.025 MHz i 2.110-2.200 MHz) i de 2,6 GHz.

Finalment, de conformitat amb el que disposa l'article 48 de la Llei d'economia sostenible, s'amplien les bandes de freqüència a les quals es pot efectuar la transferència de títols habilitadors o cessió de drets d'ús del domini públic radioelèctric. A les bandes de

freqüències amb més interès comercial per als operadors i amb més repercussió social, com ara les bandes de freqüències de 800 MHz, 900 MHz, 1.800 MHz, 2.100 MHz, 2,6 GHz i 3,5 GHz, es poden efectuar aquestes operacions de transferència de títols habilitadors o cessió de drets d'ús del domini públic radioelèctric, amb la finalitat de garantir més competència en els serveis de comunicacions mòbils i un ús més eficaç i eficient de l'espectre radioelèctric.

En la tramitació d'aquest Reial decret s'ha donat audiència al Consell Assessor de Telecomunicacions i de la Societat de la Informació, i el projecte ha estat objecte d'informe de la Comissió del Mercat de les Telecomunicacions i la Comissió Nacional de la Competència i se n'ha informat la Comissió Delegada del Govern per a Assumptes Econòmics.

Aquest Reial decret es dicta a l'empara de la competència exclusiva de l'Estat en matèria de telecomunicacions reconeguda a l'article 149.1.21a de la Constitució.

En virtut d'això, a proposta del ministre d'Indústria, Turisme i Comerç, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 1 d'abril de 2011,

DISPOSO:

Article 1. *Objecte.*

Aquest Reial decret té com objecte el desenvolupament del que estableix l'article 47 de la Llei 2/2011, de 4 de març, d'economia sostenible, així com l'establiment d'una sèrie d'actuacions en matèria d'espectre radioelèctric dirigides a impulsar el desenvolupament de la societat digital.

En particular, aquest Reial decret persegueix:

- a) La introducció del principi de neutralitat tecnològica a les bandes de 900 megahertz (d'ara endavant, MHz) i de 1.800 MHz.
- b) L'atorgament de concessions demaniales a les bandes esmentades i a les de 800 MHz i de 2,6 gigahertz (d'ara endavant, GHz), en què es pot aplicar el principi de neutralitat tecnològica.
- c) L'establiment de determinades mesures en matèria d'espectre radioelèctric dirigides a impulsar el desenvolupament de la societat digital, com la generalització de la neutralitat de serveis i l'ampliació de les bandes de freqüència en què es pot efectuar la transferència de títols habilitadors o cessió de drets d'ús del domini públic radioelèctric.

Article 2. *Objectius i principis.*

Els objectius i principis que inspiren aquest Reial decret són els següents:

- a) Impulsar el desenvolupament de la societat digital.
- b) Promoure l'ús del domini públic radioelèctric com a factor de desenvolupament tècnic, econòmic, de seguretat, de l'interès públic, social i cultural.
- c) Garantir un ús més eficaç i eficient del domini públic radioelèctric.
- d) Promoure el desenvolupament i la utilització de nous serveis, xarxes i tecnologies.
- e) Fomentar més competència en el mercat de les comunicacions electròniques.
- f) Promoure la realització d'inversions en infraestructures.
- g) Impulsar una més gran extensió de la cobertura dels serveis de comunicacions electròniques.
- h) Fomentar la innovació.
- i) Generalitzar l'aplicació dels principis de neutralitat tecnològica i de serveis en l'ús de l'espectre radioelèctric.
- j) Ampliar les bandes de freqüència en què es pot efectuar la transferència de títols habilitadors o cessió de drets d'ús del domini públic radioelèctric.

Article 3. *Definicions.*

A l'efecte d'aquest Reial decret, els termes que s'utilitzen tenen el significat següent:

- a) Banda de 800 MHz: banda de freqüències de 790-862 MHz.
- b) Banda de 900 MHz: banda de freqüències de 880-915 MHz i 925-960 MHz.
- c) Banda de 1.800 MHz: banda de freqüències de 1.710-1.785 MHz i 1.805MHz-1.880 MHz.
- d) Banda de 2.100 MHz: banda de freqüències de 1.900-2.025 MHz i 2.110-2.200 MHz.
- e) Banda de 2,6 GHz: banda de freqüències de 2.500-2.690 MHz.
- f) Banda de 3,5 GHz: banda de freqüències de 3,4-3,6 GHz.
- g) Neutralitat tecnològica: possibilitat d'utilitzar els diferents sistemes o tecnologies harmonitzades a l'àmbit de la Unió Europea en les diferents bandes de freqüències.
- h) Neutralitat de serveis: possibilitat de prestació de serveis de comunicacions electròniques fixes, mòbils o nòmades.
- i) Frequency Division Duplex o FDD: multiplexació per divisió en freqüència, en què les comunicacions ascendents (terminal-estació base) i descendents (estació base-terminal) es realitzen en bandes de freqüència diferents.
- j) Time Division Duplex o TDD: multiplexació per divisió en el temps, en què les comunicacions ascendents (terminal-estació base) i descendents (estació base-terminal) es realitzen a la mateixa banda de freqüència però a intervals de temps diferents.

Article 4. *Banda de freqüències de 900 MHz.*

1. En aplicació del principi de neutralitat tecnològica, a la banda de freqüències de 900 MHz es poden utilitzar els sistemes de comunicacions mòbils digitals cel·lulars públics (GSM) i els sistemes universals de telecomunicacions mòbils (UMTS), així com altres sistemes terrestres capaços de prestar serveis de comunicacions electròniques que puguin coexistir amb els sistemes GSM, de conformitat amb el que disposa l'article 47 de la Llei d'economia sostenible.

2. S'autoritza Telefónica Móviles de España, SAU, i Vodafone España, SAU, perquè facin l'explotació de la banda de 900 MHz, a més de per sistemes GSM, per sistemes UMTS o altres sistemes terrestres capaços de prestar serveis de comunicacions electròniques que puguin coexistir amb els sistemes GSM, d'acord amb el principi de neutralitat tecnològica. Aquesta autorització obliga al compliment de les condicions respecte a la banda de 900 MHz següents:

- a) Reverteixen a l'Estat els blocs de freqüències següents:

1. 2,2 MHz aparellats d'entre les concessions demaniales assignades a Telefónica Móviles de España, SAU.

2. 1 MHz aparellat de la concessió demanial assignada a Vodafone España, SAU.

La reversió s'ha de produir al cap d'un mes a comptar des que es resolgui la licitació a què es refereix l'apartat 7 d'aquest article.

- b) El 3 de febrer de 2015 reverteix a l'Estat 1 MHz aparellat de la concessió demanial assignada a Vodafone España, SAU.

- c) La concessió demanial assignada a Telefónica Móviles de España, SAU, el període de vigència de la qual finalitza el 3 de febrer de 2015, manté la vigència només en 1 MHz aparellat fins a l'extensió del període que es determini en funció del que estableix l'apartat 4 d'aquest article.

- d) Telefónica Móviles de España, SAU, i Vodafone España, SAU, només poden aplicar el principi de neutralitat tecnològica a la banda de 900 MHz una vegada que transcorri el termini de tres mesos a comptar des que es formalitzi la concessió demanial per a l'ús del bloc de 5 MHz aparellats a la banda de 900 MHz a què es refereix l'apartat 7 d'aquest article.

e) El manteniment de l'equilibri economicofinancer de les concessions demaniales, alterat per la revaloració que han experimentat en autoritzar-se el principi de neutralitat tecnològica, s'aconsegueix mitjançant el compliment per part de Telefónica Móviles de España, SAU, i de Vodafone España, SAU, de l'obligació de realitzar, des de la data d'entrada en vigor del present Reial decret i abans del 31 de desembre de 2013, les inversions en infraestructures de comunicacions mòbils mitjançant sistemes UMTS o altres sistemes terrestres inclosos a l'annex de la Decisió de la Comissió Europea 2009/766/CE o bé de proporcionar nova cobertura mínima de servei amb les infraestructures esmentades, que s'assenyalen a continuació.

En particular, Telefónica Móviles de España, SAU, ha d'invertir la quantitat de 80 milions d'euros en infraestructures de comunicacions mòbils mitjançant sistemes UMTS o altres sistemes terrestres inclosos a l'annex de la Decisió de la Comissió Europea 2009/766/CE que facin servir la banda de 900 MHz per a la prestació de serveis en unitats de la població de menys de 1.000 habitants (codificades amb el Nomenclàtor INE 2010 amb codis de nucli o disseminat d'11 xifres) o bé proporcionar, com a mínim, nova cobertura amb aquestes infraestructures en les unitats esmentades a una població total de més de 500.000 habitants.

Per la seva banda, Vodafone España, SAU, ha d'invertir la quantitat de 160 milions d'euros en infraestructures de comunicacions mòbils mitjançant sistemes UMTS o altres sistemes terrestres inclosos a l'annex de la Decisió de la Comissió Europea 2009/766/CE que facin servir la banda de 900 MHz per a la prestació de serveis en unitats de la població de menys de 1.000 habitants (codificades amb el Nomenclàtor INE 2010 amb codis de nucli o disseminat d'11 xifres) o bé proporcionar, com a mínim, nova cobertura amb aquestes infraestructures en les unitats esmentades a una població total de més d'1.000.000 habitants.

Telefónica Móviles de España, SAU, ha de constituir i dipositar a la Caixa General de Dipòsits una garantia en alguna de les modalitats que preveu el seu Reglament, aprovat pel Reial decret 161/1997, de 7 de febrer, per la quantia de 80 milions d'euros, i Vodafone España, SAU, ha de constituir i dipositar a la Caixa General de Dipòsits una garantia en alguna de les modalitats que preveu el seu Reglament, aprovat pel Reial decret 161/1997, de 7 de febrer, per la quantia de 160 milions d'euros, per tal de respondre econòmicament del compliment de l'obligació de la realització de les inversions o de la consecució de la nova cobertura mínima en la quantia, les poblacions i el termini que indiquen els paràgrafs anteriors.

3. A l'efecte de poder reorganitzar la banda de 900 MHz en blocs de 5 MHz aparellats per fer més efectiva i eficient la seva posada a disposició de sistemes UMTS o altres sistemes terrestres capaços de prestar serveis de comunicacions electròniques que puguin coexistir amb els sistemes GSM i per poder licitar concessions demaniales per a l'ús de blocs de 5 MHz aparellats en aquesta banda, reverteix a l'Estat un bloc d'1 MHz aparellat d'entre les concessions demaniales assignades a France Telecom España, SA. Això comporta l'autorització a France Telecom España, SA, per a l'aplicació del principi de neutralitat tecnològica en l'explotació dels restants 5 MHz de les concessions demaniales de les quals actualment és titular a la banda de 900 MHz.

La reversió a l'Estat d'aquest bloc d'1 MHz aparellat s'ha de produir al cap d'un mes a comptar des que es resolgui la licitació a què es refereix l'apartat 7 d'aquest article.

4. La reversió dels blocs de freqüències que estableixen els dos apartats anteriors es compensa mitjançant l'extensió del període de vigència de les concessions demaniales de Telefónica Móviles de España, SAU, Vodafone España, SAU, i France Telecom España, SA, i aquesta extensió es pot ampliar addicionalment, a sol·licitud del concessionari i a canvi de contraprestacions econòmiques de l'operador a favor de l'Estat, fins al 31 de desembre de 2030, com a màxim. En cap cas, la compensació es pot materialitzar a través de contraprestacions econòmiques o indemnitzacions de l'Estat a favor dels concessionaris.

El concessionari ha de presentar al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç la seva proposta d'extensió del període de vigència de la concessió demanial i, consegüentment,

les contraprestacions econòmiques corresponents a favor de l'Estat, en el termini de dos mesos a comptar del dia en què es resolgui la subhasta econòmica pública de la banda de freqüències de 900 MHz a què es refereix l'apartat 8 d'aquest article i de la banda de freqüències de 800 MHz a què es refereix l'article 6.

Per a la determinació de l'extensió del període de vigència de les concessions, s'han de valorar els blocs de freqüències revertits o ampliat en el termini de vigència de la concessió en funció del preu de mercat.

A aquest efecte, el preu de mercat és el preu d'un MHz per a cada any que resulti de la mitjana aritmètica de la quantitat global recaptada en els blocs de freqüències assignats en la subhasta econòmica pública de la banda de freqüències de 900 MHz a què es refereix l'apartat 8 d'aquest article i de la banda de freqüències de 800 MHz a què es refereix l'article 6, tenint en compte la quantitat de MHz als quals afecta la modificació i el nombre d'anys per al seu ús i explotació. En aquest càlcul, s'ha de tenir en compte que el preu de mercat de l'espectre es revalora en un 2 per cent anual i s'ha d'aplicar una taxa de descompte del 4,84 per cent, que es correspon amb la mitjana del cost del deute abans d'impostos dels tres operadors afectats.

Aquestes actuacions s'han de reflectir en les concessions demanials afectades, a través de l'oportú expedient de modificació, que s'inicia d'ofici, i la resolució del qual competeix al ministre d'Indústria, Turisme i Comerç, prèvia audiència del concessionari, informe de la Comissió del Mercat de les Telecomunicacions i, en cas que el concessionari hi formuli oposició, dictamen del Consell d'Estat. En la modificació de les concessions demanials afectades s'ha de fer constar de manera expressa el bloc de freqüències per l'ús del qual habilita cada concessió demanial i els blocs de freqüències que reverteixen a l'Estat en virtut del que estableixen els apartats 2.a), 2.b) i 3 d'aquest article.

5. El secretari d'Estat de Telecomunicacions i per a la Societat de la Informació, mitjançant resolució, ha d'identificar els canals que conformen els blocs de freqüències que reverteixen a l'Estat conforme als apartats 2.a) i 3 d'aquest article i pot resoldre sobre els ajustos o adaptacions tècniques, inclosos el canvi i l'agrupació de canals que conformen cada concessió demanial, amb l'objectiu d'assolir més eficiència en l'ús de l'espectre radioelèctric o per resoldre els problemes d'incompatibilitat radioelèctrica que es puguin produir en l'ús dels blocs de freqüències assignats. A aquest efecte, es poden tenir en compte les propostes de canvi i agrupació de canals que formulin els operadors afectats.

6. S'imposa als operadors que en cada moment disposin de blocs de freqüències amb una amplada de banda total igual o superior a 10 MHz aparellats a la banda de 900 MHz, i que prestin serveis de comunicacions mòbils en aquesta banda mitjançant sistemes UMTS o altres sistemes terrestres inclosos a l'annex de la Decisió de la Comissió Europea 2009/766/CE, l'obligació d'oferir un servei majorista als operadors que no puguin prestar els serveis esmentats perquè no tenen freqüències suficients o perquè no tenen cap freqüència a la banda de 900 MHz.

Aquesta obligació es manté fins a l'1 de maig de 2015. La Comissió del Mercat de les Telecomunicacions ha de decidir, prèvia realització de l'anàlisi oportuna de mercat, si imposa la provisió d'aquest servei majorista més enllà del termini fixat anteriorment.

Les condicions en què s'ha d'oferir el servei majorista han de ser acordades lliurement entre els operadors, i la Comissió del Mercat de la Telecomunicacions ha de resoldre els conflictes que sorgeixen entre els operadors.

7. Amb els blocs de freqüències que reverteixen a l'Estat en virtut del que estableixen els apartats 2.a) i 3 d'aquest article i juntament amb el bloc de 0,8 MHz aparellats que actualment no està assignat i es troba lliure d'ús a la banda de 900 MHz, es conforma un bloc de 5 MHz aparellats, que s'assigna mitjançant concurs públic, que es convoca en el termini de tres mesos a comptar de l'entrada en vigor del present Reial decret.

En aquest concurs públic s'apliquen, entre altres, les condicions següents:

- a) S'atorga una única concessió demanial d'àmbit estatal.
- b) En l'explotació d'aquest bloc de 5 MHz aparellats es pot utilitzar, a més de sistemes GSM, sistemes UMTS o altres sistemes terrestres capaços de prestar serveis de

comunicacions electròniques que puguin coexistir amb els sistemes GSM, d'acord amb el principi de neutralitat tecnològica.

Així mateix, s'autoritza l'aplicació del principi de neutralitat de serveis en el bloc de freqüències esmentat.

c) El terme inicial de la concessió demanial coincideix amb la reversió dels blocs de freqüència a què es refereixen els apartats 2.a) i 3 d'aquest article. La concessió demanial finalitza el dia 31 de desembre de 2030.

d) Telefónica Móviles de España, SAU, i Vodafone España, SAU, no poden participar en aquesta licitació, tenint en compte els blocs de freqüències que tenen assignats a la banda de 900 MHz, i a l'efecte de contribuir a neutralitzar els potencials efectes distorsionadors de la competència derivats de la introducció del principi de neutralitat tecnològica en aquesta banda, així com de garantir més competència en el mercat dels serveis de comunicacions mòbils.

e) L'adjudicatari de la concessió demanial ha d'efectuar una aportació directa al Tresor Públic de 126 milions d'euros.

f) Addicionalment, l'adjudicatari ha d'efectuar una inversió mínima de 126 milions d'euros en infraestructures de comunicacions mòbils mitjançant sistemes UMTS o altres sistemes terrestres inclosos a l'annex de la Decisió de la Comissió Europea 2009/766/CE que utilitzin la banda de 900 MHz per a la prestació de serveis en unitats de població de menys de 5.000 habitants (codificades amb el Nomenclàtor INE 2010 amb codis de nucli o disseminat d'11 xifres). Aquesta inversió s'ha d'efectuar a partir de la data de resolució del concurs i abans del 31 de desembre de 2013.

g) Es prenen com a criteris de valoració per a l'adjudicació d'aquesta concessió demanial les inversions en infraestructures de comunicacions mòbils mitjançant sistemes UMTS o altres sistemes terrestres inclosos a l'annex de la Decisió de la Comissió Europea 2009/766/CE que utilitzin la banda de 900 MHz que els licitadors es comprometen a realitzar abans del 31 de desembre de 2013, i les diferents anualitats en què realitzar aquestes inversions.

h) L'adjudicatari ha de constituir i dipositar a la Caixa General de Dipòsits una garantia en alguna de les modalitats que preveu el seu Reglament, aprovat pel Reial decret 161/1997, de 7 de febrer, per la quantia que resulti de la suma de la inversió mínima i de les inversions addicionals que es compromet a dur a terme conforme al que indiquen els dos paràgrafs anteriors, per respondre econòmicament del compliment de l'obligació de la realització de les inversions.

8. Amb el bloc de freqüències que procedeix de la concessió demanial assignada a Telefónica Móviles de España, SAU, una vegada finalitzat el seu període de vigència, que es produeix el dia 3 de febrer de 2015, a excepció del bloc d'1 MHz, que manté la vigència a què es refereix l'apartat 2.c) d'aquest article, juntament amb el bloc d'1 MHz aparellat de la concessió demanial assignada a Vodafone España, SAU, que reverteix a l'Estat a què es refereix l'apartat 2.b) d'aquest article, es conforma un bloc de 5 MHz aparellats i un altre de 4,8 MHz aparellats, que s'assignen mitjançant una subhasta econòmica pública, que es convoca en el termini de tres mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret.

En aquesta subhasta econòmica pública s'apliquen, entre altres, les condicions següents:

a) S'atorguen dues concessions demanials d'àmbit estatal, una per un bloc de 5 MHz aparellats i una altra per un bloc de 4,8 MHz aparellats.

b) En l'explotació d'aquests dos blocs de freqüències es pot utilitzar, a més de sistemes GSM, sistemes UMTS o altres sistemes terrestres capaços de prestar serveis de comunicacions electròniques que puguin coexistir amb els sistemes GSM, d'acord amb el principi de neutralitat tecnològica.

Així mateix, s'autoritza l'aplicació del principi de neutralitat de serveis als blocs de freqüències esmentats.

c) Les concessions demanials s'atorguen per un termini de vigència que s'inicia el dia 4 de febrer de 2015 i finalitza el dia 31 de desembre de 2030.

d) La licitació es desenvolupa a través del mecanisme de subhasta simultània ascendent de múltiples rondes.

e) El preu de sortida de cada bloc de freqüències licitat és de 169 milions d'euros.

f) Del preu final pel qual s'adjudiqui cada bloc de freqüències s'abona al Tresor Públic, com a mínim, un 50 per cent abans de la formalització de la concessió demanial i el percentatge restant, abans de l'1 de juny de 2012.

Article 5. *Banda de freqüències de 1.800 MHz*

1. En aplicació del principi de neutralitat tecnològica, a la banda de freqüències de 1.800 MHz es poden utilitzar els sistemes GSM i els sistemes UMTS, així com altres sistemes terrestres capaços de prestar serveis de comunicacions electròniques que puguin coexistir amb els sistemes GSM, de conformitat amb el que disposa l'article 47 de la Llei d'economia sostenible.

2. S'autoritza Telefónica Móviles de España, SAU, Vodafone España, SAU, i France Telecom España, SA, perquè facin l'explotació de la banda de 1.800 MHz, a més de per sistemes GSM, per sistemes UMTS o altres sistemes terrestres capaços de prestar serveis de comunicacions electròniques que puguin coexistir amb els sistemes GSM, d'acord amb el principi de neutralitat tecnològica.

Aquesta autorització obliga al compliment de les condicions següents respecte a la banda de 1.800 MHz:

a) Reverteix a l'Estat un bloc de 4,8 MHz aparellats de cadascuna de les concessions demanials assignades a la banda de 1.800 MHz a cadascun dels operadors esmentats (Telefónica Móviles de España, SAU, Vodafone España, SAU, i France Telecom España, SA).

La reversió es produeix al cap de dos mesos des que es resolgui la licitació a què es refereix l'apartat 5 d'aquest article.

b) Telefónica Móviles de España, SAU, Vodafone España, SAU, i France Telecom España, SA, només poden aplicar el principi de neutralitat tecnològica a la banda de 1.800 MHz una vegada que transcorri el termini de tres mesos a comptar des que es formalitzin les concessions demanials atorgades mitjançant licitació pública a què es refereix l'apartat 5 d'aquest article.

3. L'equilibri economicofinancer de les concessions demanials de Telefónica Móviles de España, SAU, Vodafone España, SAU, i France Telecom España, SA, alterat com a conseqüència dels blocs de freqüències que reverteixen a l'Estat, es manté a través de la revaloració que experimenten les concessions en autoritzar-se l'aplicació del principi de neutralitat tecnològica en aquesta banda i de l'extensió del període de vigència de les concessions fins al 31 de desembre de 2030.

Aquestes actuacions s'han de fer reflectir en les concessions demanials afectades, a través de l'expedient oportú de modificació, que s'inicia d'ofici, i la resolució del qual competeix al ministre d'Indústria, Turisme i Comerç, prèvia audiència del concessionari i informe de la Comissió del Mercat de les Telecomunicacions i, en cas que el concessionari hi formuli oposició, dictamen del Consell d'Estat. En la modificació de les concessions demanials afectades s'ha de fer constar de manera expressa el bloc de freqüències per l'ús del qual habilita cada concessió demanial i els blocs de freqüències que reverteixen a l'Estat en virtut del que estableix l'apartat 2.a) d'aquest article.

4. El secretari d'Estat de Telecomunicacions i per a la Societat de la Informació, mitjançant resolució, ha d'identificar els canals que conformen els blocs de freqüències que reverteixen a l'Estat conforme a l'apartat 2.a) d'aquest article i pot resoldre sobre els ajustos o adaptacions tècniques, inclosos el canvi i l'agrupació de canals que conformen cada concessió demanial, amb l'objectiu d'assolir més eficiència en l'ús de l'espectre radioelèctric o per resoldre els problemes d'incompatibilitat radioelèctrica que es puguin produir en l'ús dels blocs de freqüències assignats. A aquests efectes, es poden tenir en compte les propostes de canvi i agrupació de canals que formulin els operadors afectats.

5. Els blocs de freqüències que reverteixen a l'Estat en virtut del que estableix l'apartat 2.a) d'aquest article, juntament amb els dos blocs de freqüències de 0,2 MHz aparellats actualment no assignats i que estan disponibles en aquesta banda, es tornen a assignar mitjançant concurs públic, que es convoca en el termini de tres mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret, en què s'estableixen, entre altres, les condicions següents:

a) S'atorguen tres concessions demanials d'àmbit estatal, de les quals dues assignen, cadascuna d'elles, l'ús d'un bloc de 5 MHz aparellats, i la tercera assigna l'ús d'un bloc de 4,8 MHz aparellats.

b) En l'explotació d'aquests tres blocs de freqüències es pot utilitzar, a més de sistemes GSM, sistemes UMTS o altres sistemes terrestres capaços de prestar serveis de comunicacions electròniques que puguin coexistir amb els sistemes GSM, d'acord amb el principi de neutralitat tecnològica.

Així mateix, s'autoritza l'aplicació del principi de neutralitat de serveis als blocs de freqüències esmentats.

c) El terme inicial de les concessions demanials coincideix amb la reversió dels blocs de freqüència a què es refereix l'apartat 2.a) d'aquest article. Les concessions demanials finalitzen el dia 31 de desembre de 2030.

d) No poden participar en la licitació els operadors que ja tinguin assignats blocs de freqüències a la banda de 1.800 MHz (Telefónica Móviles de España, SAU, Vodafone España, SAU, i France Telecom España, SA), per tal de contribuir a neutralitzar els potencials efectes distorsionadors de la competència derivats de la introducció del principi de neutralitat tecnològica en aquesta banda, així com de garantir més competència en el mercat dels serveis de comunicacions mòbils.

e) Per cada concessió demanial assignada, l'adjudicatari efectua una aportació directa al Tresor Públic de 14 milions d'euros.

f) Addicionalment, per cada concessió demanial assignada, l'adjudicatari ha d'efectuar una inversió mínima de 20 milions d'euros en infraestructures de comunicacions mòbils que utilitzin la banda de 1.800 MHz. Aquesta inversió s'ha d'efectuar a partir de la data de resolució del concurs i abans del 31 de desembre de 2013.

g) Es prenen com a criteris de valoració per a l'adjudicació d'aquestes concessions demanials les inversions en infraestructures de comunicacions mòbils que utilitzin la banda de 1.800 MHz que els licitadors es comprometen a realitzar abans del 31 de desembre de 2013, i les diferents anualitats en què realitzar les inversions esmentades.

h) L'adjudicatari de cada concessió demanial ha de constituir i dipositar a la Caixa General de Dipòsits una garantia en alguna de les modalitats que preveu el seu Reglament, aprovat pel Reial decret 161/1997, de 7 de febrer, per la quantia que resulti de la suma de la inversió mínima i de les inversions addicionals que es comprometen a realitzar conforme al que indiquen els dos paràgrafs anteriors, per respondre econòmicament del compliment de l'obligació de la realització de les inversions.

Article 6. *Banda de freqüències de 800 MHz.*

1. La banda de freqüències de 800 MHz, que d'acord amb el que estableix el Reial decret 365/2010, de 26 de març, pel qual es regula l'assignació dels múltiples de la televisió digital terrestre després del cessament de les emissions de televisió terrestre amb tecnologia analògica, ha de quedar lliure perquè es pugui assignar als seus nous usos abans de finalitzar l'any 2014, es destina principalment per a la prestació de serveis avançats de comunicacions electròniques, en línia amb els usos harmonitzats que s'acordin a la Unió Europea.

Les freqüències de la banda de 800 MHz s'assignen mitjançant subhasta econòmica pública, que es convoca en el termini de tres mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret i en què s'apliquen, entre altres, les condicions següents:

a) S'atorguen sis concessions demanials d'àmbit estatal, cadascuna de les quals assigna l'ús d'un bloc de 5 MHz aparellats. La distribució dels blocs de 5 MHz dins de la

banda de 800 MHz és la que estableix l'annex de la Decisió de la Comissió, de 6 de maig de 2010, sobre les condicions tècniques harmonitzades relatives a l'ús de la banda de freqüències de 790-862 MHz per als sistemes terrenals capaços de prestar serveis de comunicacions electròniques a la Unió Europea [notificada amb el número C(2010) 2923].

b) En l'explotació d'aquests sis blocs de freqüències es pot utilitzar qualsevol tecnologia per prestar serveis de comunicacions electròniques, d'acord amb el principi de neutralitat tecnològica.

Així mateix, s'autoritza l'aplicació del principi de neutralitat de serveis als blocs de freqüències esmentats.

c) El terme inicial de les concessions demaniales coincideix amb la determinació, mitjançant resolució del secretari d'Estat de Telecomunicacions i per a la Societat de la Informació, dels canals que conformen cada bloc de 5 MHz aparellats de cadascuna de les concessions demaniales, una vegada alliberada aquesta banda de freqüències per a altres usos diferents al de televisió. Les concessions demaniales finalitzen el dia 31 de desembre de 2030.

d) La licitació es desenvolupa a través del mecanisme de subhasta simultània ascendent de múltiples rondes.

e) El preu de sortida de cada bloc de freqüències licitat és de 170 milions d'euros.

f) Del preu final pel qual s'adjudiqui cada bloc de freqüències és abonat al Tresor Públic, com a mínim, un 50 per cent abans de la formalització de la concessió demanial i el percentatge restant, abans de l'1 de juny de 2012.

2. Els operadors que resultin adjudicatari i que disposin de 10 MHz aparellats a la banda de 800 MHz han de completar conjuntament, abans de l'1 de gener de 2020, les ofertes proporcionades amb altres tecnologies o en altres bandes de freqüències, amb la finalitat d'assolir una cobertura que permeti l'accés a una velocitat de 30 megabits per segon (Mbps) o superior, almenys, al 90 per cent dels ciutadans d'unitats de població de menys de 5.000 habitants. El Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç ha d'aprovar un pla en el qual, tenint en compte les ofertes proporcionades amb altres tecnologies o en altres bandes de freqüències diferents de les de 800 MHz, ha d'identificar les unitats de població on no sigui possible accedir a la velocitat determinada anteriorment i ha d'establir les obligacions de cobertura que han de proporcionar els operadors afectats adjudicatari de la banda de 800 MHz. En l'aprovació, el seguiment i l'execució del pla es poden tenir en compte les propostes que formulin els operadors afectats.

3. Els serveis de comunicacions electròniques que es prestin a la banda de freqüències de 800 MHz no han de causar interferències en el servei de radiodifusió de televisió que funciona a la banda de freqüències adjacent inferior (470-790 MHz).

A aquest efecte, les estacions emissores dels serveis de comunicacions electròniques que es prestin a la banda de freqüències de 800 MHz han d'ajustar les seves característiques tècniques a les condicions que estableix l'annex de la Decisió de la Comissió de 6 de maig de 2010, sobre les condicions tècniques harmonitzades relatives a l'ús de la banda de freqüències de 790-862 MHz per als sistemes terrenals capaços de prestar serveis de comunicacions electròniques a la Unió Europea, així com a les decisions que s'adoptin en el si de la Unió Europea.

En cas que es produeixin interferències o pertorbacions en el servei de radiodifusió de televisió, el concessionari del servei de comunicacions electròniques està obligat a efectuar les correccions tècniques necessàries per a la seva completa eliminació i, si s'escau, ha d'assumir el cost de les modificacions a realitzar a les instal·lacions receptores afectades o el cost de les instal·lacions alternatives que calguin per assegurar la continuïtat del servei de radiodifusió de televisió.

La Secretaria d'Estat de Telecomunicacions i per a la Societat de la Informació ha de resoldre les reclamacions que es puguin formular per donar compliment al que disposa el paràgraf anterior.

Article 7. Banda de freqüències de 2,6 GHz.

1. Les freqüències de la banda de la banda de 2,6 GHz s'assignen mitjançant subhasta econòmica pública, que es convoca en el termini de tres mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret.

2. En la subhasta esmentada s'apliquen, entre altres, les condicions següents:

a) S'atorguen quatre concessions demaniales d'àmbit estatal, cadascuna de les quals assigna l'ús d'un bloc de 10 MHz aparellats, per a comunicacions ascendents i descendents en freqüències diferents (FDD o Frequency Division Duplex). El preu de sortida de cada bloc de freqüències és de 10 milions d'euros.

b) S'atorguen tres concessions demaniales d'àmbit estatal, cadascuna de les quals assigna l'ús d'un bloc de 5 MHz aparellats, per a comunicacions ascendents i descendents en freqüències diferents (FDD o Frequency Division Duplex). El preu de sortida de cada bloc de freqüències és de 5 milions d'euros.

c) S'atorguen cinc concessions demaniales d'àmbit estatal, cadascuna de les quals assigna l'ús d'un bloc de 10 MHz, per a comunicacions ascendents i descendents a la mateixa freqüència però a intervals de temps diferents (TDD o Time Division Duplex). El preu de sortida de cada bloc de freqüències és de 5 milions d'euros.

d) S'atorga una concessió demanial per a l'àmbit territorial de cadascuna de les comunitats autònomes i ciutats de Ceuta i Melilla, cadascuna de les quals assigna l'ús d'un bloc de 10 MHz aparellats d'àmbit autonòmic, per a comunicacions ascendents i descendents en freqüències diferents (FDD o Frequency Division Duplex). El preu de sortida del bloc de freqüències licitat d'àmbit autonòmic de 10 MHz aparellats és, a escala agregada estatal, de 10 milions d'euros. Aquest preu de sortida agregat estatal es distribueix entre les comunitats autònomes i ciutats de Ceuta i Melilla en funció de la seva població segons el Padró municipal de població de 2010 de l'Institut Nacional d'Estadística.

e) S'atorga una concessió demanial per a l'àmbit territorial de cadascuna de les comunitats autònomes i ciutats de Ceuta i Melilla, cadascuna de les quals assigna l'ús d'un bloc de 5 MHz aparellats d'àmbit autonòmic, per a comunicacions ascendents i descendents en freqüències diferents (FDD o Frequency Division Duplex). El preu de sortida del bloc de freqüències licitat d'àmbit autonòmic de 5 MHz aparellats és, a escala agregada estatal, de 5 milions d'euros. Aquest preu de sortida agregat estatal es distribueix entre les comunitats autònomes i ciutats de Ceuta i Melilla en funció de la seva població segons el Padró municipal de població de 2010 de l'Institut Nacional d'Estadística.

f) En l'explotació de tots aquests blocs de freqüències es pot utilitzar qualsevol tecnologia per prestar serveis de comunicacions electròniques, d'acord amb el principi de neutralitat tecnològica.

g) Així mateix, s'autoritza l'aplicació del principi de neutralitat de serveis als blocs de freqüències esmentats.

h) Les concessions demaniales s'atorguen per un termini de vigència que s'inicia amb la formalització i finalitza el dia 31 de desembre de 2030.

i) La licitació es desenvolupa a través del mecanisme de subhasta simultània ascendent de múltiples rondes.

Article 8. Límits en la disponibilitat de freqüències per part d'un mateix operador.

1. A efectes de garantir més competència en el mercat dels serveis de comunicacions mòbils i de contribuir a neutralitzar els potencials efectes distorsionadors de la competència derivats de la introducció del principi de neutralitat tecnològica a les bandes de 900 MHz i de 1.800 MHz, es fixen inicialment els límits següents:

a) Màxim de 20 MHz aparellats (FDD) de què un mateix operador pot disposar en el conjunt de les bandes de freqüències de 800 MHz i 900 MHz.

Aquest límit és aplicable a partir del 4 de febrer de 2015, una vegada que estiguin en ús efectiu els blocs de freqüències licitats de conformitat amb aquest Reial decret.

b) Màxim, en qualsevol àmbit territorial, de 115 MHz de què un mateix operador pot disposar en el conjunt de les bandes de freqüències de 1.800 MHz, de 2.100 MHz i de 2,6 GHz.

2. El còmput d'aquests límits inclou tant si la disponibilitat de les freqüències deriva de la titularitat de concessions demaniales, ja sigui per assignació administrativa o per transferència, com si deriva d'operacions de cessió de drets d'ús de domini públic radioelèctric a què es refereix el títol V del Reglament de desplegament de la Llei 32/2003, de 3 de novembre, general de telecomunicacions, quant a l'ús del domini públic radioelèctric.

3. Els límits s'apliquen a l'operador directament o al grup d'empreses del qual formi part en els termes que estableix l'article 42 del Codi de comerç.

4. En funció de l'evolució tecnològica i tenint en compte les condicions de competència existents en el mercat de les telecomunicacions, i també en el cas que en les licitacions a què es refereix aquest Reial decret algunes de les concessions demaniales licitades es declarin desertes, mitjançant ordre del ministre d'Indústria, Turisme i Comerç, amb l'informe previ de la Comissió del Mercat de les Telecomunicacions i previ acord de la Comissió Delegada del Govern per a Assumptes Econòmics, es poden fixar límits superiors als que estableix l'apartat 1 d'aquest article.

Al llarg de 2015, la Comissió del Mercat de les Telecomunicacions ha de realitzar una anàlisi de les circumstàncies i condicions anteriors per tal de determinar la conveniència de mantenir o de fixar límits superiors als que estableix l'apartat 1 d'aquest article i n'ha d'eleva una proposta al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç.

5. En les licitacions públiques que es convoquin en compliment del que disposa aquest Reial decret, s'ha de tenir en compte el compliment dels límits que estableix l'apartat 1 d'aquest article, de manera que si l'adjudicació de la concessió demanial sol·licitada o per la qual licita un licitador implica que aquest licitador superi els límits esmentats, s'ha d'excloure del concurs l'oferta o no s'ha de validar en la subhasta la licitació que produeixi aquest efecte.

En aquest sentit, en el cas de la subhasta econòmica pública que es convoca d'acord amb el que estableixen l'apartat 8 de l'article 4 i els articles 6 i 7 d'aquest Reial decret, i amb la finalitat de determinar els blocs de freqüències de què disposa cada licitador a la banda de freqüències de 900 MHz per tal de controlar en la subhasta el compliment dels límits que estableix la lletra a) de l'apartat 1 d'aquest article, s'ha de tenir en compte que el límit màxim de 20 MHz aparellats (FDD) de què un mateix operador pot disposar en el conjunt de les bandes de freqüències de 800 MHz i 900 MHz és aplicable a partir del 4 de febrer de 2015, de manera que s'han de descomptar els blocs de freqüències que reverteixen a l'Estat de conformitat amb el que disposen els apartats 2 i 3 de l'article 4, així com els blocs de freqüències a l'ús dels quals habilitin les concessions demaniales que tinguin un període de vigència que finalitzi abans de la dita data de 4 de febrer de 2015.

Igualment, amb la finalitat de determinar els blocs de freqüències de què disposa cada licitador a la banda de freqüències de 1.800 MHz per tal de controlar en la subhasta el compliment dels límits que estableix la lletra b) de l'apartat 1 d'aquest article, s'han de descomptar els blocs de freqüències que reverteixen a l'Estat de conformitat amb el que disposa l'apartat 2 de l'article 5.

Article 9. Limitació temporal a les operacions de transferència de títols habilitadors o cessió de drets d'ús del domini públic radioelèctric.

No es poden efectuar operacions de transferència de títols habilitadors o cessió de drets d'ús del domini públic radioelèctric obtinguts en les licitacions públiques de les bandes de freqüències de 800 MHz, 900 MHz, 1.800 MHz, i 2,6 GHz que es convoquin en compliment del que disposa aquest Reial decret fins que hagin transcorregut dos anys des que comenci el termini de vigència de la concessió demanial.

Disposició addicional primera. *Autorització per resoldre sobre ajustos i adaptacions tècniques.*

1. S'autoritza l'Agència Estatal de Radiocomunicacions perquè resolgui sobre els ajustos o adaptacions tècniques, inclosos el canvi i l'agrupació de canals que conformen cada concessió demanial, amb l'objectiu d'assolir més eficiència en l'ús de l'espectre radioelèctric o per resoldre els problemes d'incompatibilitat radioelèctrica que es puguin produir en l'ús dels blocs de freqüències assignats. Amb aquesta finalitat, es poden tenir en compte les propostes de canvi i agrupació de canals que a aquest efecte formulin els operadors afectats.

2. La resolució d'aquests ajustos i adaptacions tècniques l'han de complir obligatòriament els operadors i no dóna dret a indemnització de danys i perjudicis.

Disposició addicional segona. *Noves licitacions.*

En cas que en alguna de les licitacions que preveu aquest Reial decret no s'adjudiqui alguna de les concessions demanials, es pot convocar una nova licitació per tal d'adjudicar-la, i en aquest cas es poden fixar en la convocatòria condicions diferents de les aplicades en les licitacions prèvies, amb respecte, en tot cas, de la forma d'adjudicació de concurs o subhasta que estableix aquest Reial decret.

Disposició addicional tercera. *Ús eficaç i eficient del domini públic radioelèctric.*

1. Els concessionaris de drets d'ús del domini públic radioelèctric han d'acreditar l'ús eficaç i eficient d'aquest domini públic durant tota la vigència dels títols habilitadors corresponents.

2. Quan es constati que no es porta a terme un ús eficaç o eficient del domini públic radioelèctric, es pot acordar la revocació del títol habilitador, de conformitat amb el procediment i els termes que estableix l'article 28 del Reglament de desplegament de la Llei 32/2003, de 3 de novembre, general de telecomunicacions, quant a l'ús del domini públic radioelèctric, aprovat pel Reial decret 863/2008, de 23 de maig.

Disposició transitòria única. *Exercici de funcions fins a la constitució de l'Agència Estatal de Radiocomunicacions.*

Les competències i funcions administratives que aquest Reial decret atribueix a l'Agència Estatal de Radiocomunicacions les exerceix la Secretaria d'Estat de Telecomunicacions i per a la Societat de la Informació del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç fins a la constitució efectiva de l'Agència Estatal de Radiocomunicacions, moment en què, de conformitat amb el que disposa l'article 47 de la Llei 32/2003, de 3 de novembre, general de telecomunicacions, en passa a correspondre l'exercici a l'organisme esmentat.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que estableix aquest Reial decret.

Disposició final primera. *Modificació del Reglament de desplegament de la Llei 32/2003, de 3 de novembre, general de telecomunicacions, quant a l'ús del domini públic radioelèctric, aprovat pel Reial decret 863/2008, de 23 de maig.*

Es modifica la disposició addicional primera del Reglament de desplegament de la Llei 32/2003, de 3 de novembre, general de telecomunicacions, quant a l'ús del domini públic radioelèctric, aprovat pel Reial decret 863/2008, de 23 de maig, que queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional primera. *Bandes de freqüències amb limitació de títols habilitadors a atorgar.*

De conformitat amb el que preveu l'article 29, i sense perjudici de la seva modificació per part del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, amb previ informe preceptiu de la Comissió del Mercat de les Telecomunicacions i previ acord de la Comissió Delegada del Govern per a Assumptes Econòmics, la relació de bandes de freqüències en què, atès que cal la garantia de l'ús eficaç i eficient del domini públic radioelèctric, es limita el nombre de concessions per a l'ús, és, inicialment, la següent:

- a) 790 a 862 MHz.
- b) 880 a 915 i 925 a 960 MHz.
- c) 1.710 a 1.785 i 1.805 a 1.880 MHz per a xarxes terrestres.
- d) 1.900 a 2.025 i 2.110 a 2.200 MHz.
- e) 2.500 a 2.690 MHz.
- f) 3,4 a 3,6 GHz.»

Disposició final segona. *Introducció de la disposició addicional tercera al Reglament de desplegament de la Llei 32/2003, de 3 de novembre, general de telecomunicacions, quant a l'ús del domini públic radioelèctric, aprovat pel Reial decret 863/2008, de 23 de maig.*

S'introdueix la disposició addicional tercera al Reglament de desplegament de la Llei 32/2003, de 3 de novembre, general de telecomunicacions, quant a l'ús del domini públic radioelèctric, aprovat pel Reial decret 863/2008, de 23 de maig, amb el tenor següent:

«Disposició addicional tercera. *Aplicació del principi de neutralitat tecnològica i de serveis.*

A les bandes de freqüències de 800 MHz, 900 MHz, 1.800 MHz i 2,6 GHz s'autoritza la prestació de serveis de comunicacions electròniques sota el principi de neutralitat de serveis.»

Disposició final tercera. *Introducció de la disposició addicional quarta al Reglament de desplegament de la Llei 32/2003, de 3 de novembre, general de telecomunicacions, quant a l'ús del domini públic radioelèctric, aprovat pel Reial decret 863/2008, de 23 de maig.*

S'introdueix la disposició addicional quarta al Reglament de desplegament de la Llei 32/2003, de 3 de novembre, general de telecomunicacions, quant a l'ús del domini públic radioelèctric, aprovat pel Reial decret 863/2008, de 23 de maig, amb el tenor següent:

«Disposició addicional quarta. *Ampliació de les bandes de freqüència en què es pot efectuar la transferència de títols habilitadors o cessió de drets d'ús del domini públic radioelèctric.*

1. A les bandes de freqüències de 800 MHz, 900 MHz, 1.800 MHz, 2.100 MHz, 2,6 GHz i 3,5 GHz es poden efectuar operacions de transferència de títols habilitadors o cessió de drets d'ús del domini públic radioelèctric en els termes i amb els requisits que estableix el títol V del Reglament de desplegament de la Llei 32/2003, de 3 de novembre, general de telecomunicacions, quant a l'ús del domini públic radioelèctric.

2. La transferència de títols habilitadors o cessió de drets d'ús del domini públic radioelèctric en aquestes bandes de freqüències s'ha de desenvolupar mitjançant procediments oberts, transparents, objectius i no discriminatoris, i no pot donar lloc a situacions anticompetitives.»

Disposició final quarta. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara de la competència exclusiva en matèria de telecomunicacions que l'article 149.1.21a de la Constitució atribueix a l'Estat.

Disposició final cinquena. *Desplegament reglamentari i aplicació.*

1. El ministre d'Indústria, Turisme i Comerç ha de dictar, en l'àmbit de les seves competències, totes les disposicions i mesures que siguin necessàries per al desplegament i l'aplicació del que estableix l'aquest Reial decret.

2. S'autoritza el ministre d'Indústria, Turisme i Comerç perquè modifiqui o actualitzi les relacions de bandes de freqüències a què fan referència les disposicions finals primera, segona i tercera d'aquest Reial decret, mitjançant ordre i previ acord de la Comissió Delegada del Govern per a Assumptes Econòmics.

Disposició final sisena. *Normativa supletòria.*

Pel que fa a la preparació i adjudicació de les licitacions que preveu aquest Reial decret és aplicable supletòriament la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic, i la seva normativa de desplegament.

Disposició final setena. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la seva publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 1 d'abril de 2011.

JUAN CARLOS R.

El ministre d'Indústria, Turisme i Comerç,
MIGUEL SEBASTIÁN GASCÓN